Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: Violeta Gîrleanu
Dosarul nr. 2ac-404/24
2-23046055-02-2ac-17062024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

8 aprilie 2025
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de avocatul Grosu Vladimir în interesele SRL ”Sandriliona” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Grosu Vladimir, reprezentantul reclamantului SRL ”Sandriliona” către SA ”Apă - Canal Chișinău” cu privire la anularea raportului de prelevarea probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 28.03.2023, avocatul Grosu Vladimir, reprezentantul reclamantului SRL ”Sandriliona” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SA ”Apă - Canal Chișinău” cu privire la anularea raportului de prelevarea probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-10).

În motivarea cererii de chemare în judecată, s-a invocat că SA ”Apă - Canal Chișinău” prestează SRL ”Sandriliona” serviciul public de alimentare cu apă și canalizare în baza contractului din 02.06.2021. La data de 23.02.2023, reprezentanții SA ”Apă - Canal Chișinău” s-au prezentat inopinat la fabrica SRL ”Sandriliona” din or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 5/5 și au prelevat probe de ape uzate din căminul de control în vederea efectuării analizei și investigațiilor de laborator, fiind întocmit raportul de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control din 23.02.2023. În raportul de prelevare, reprezentanții SRL

”Sandriliona” au exprimat următoarele obiecții:

- înainte de prelevare recipientele nu au fost clătite preventiv cu apa uzată. (Partea 10, p. 4.2.1. din Standardul ISO 5667-10:2007).
- recipientul pentru prelevare a fost lovit de pereții și fundul fântânii (căminului) astfel s-a contaminat apa uzată prelevată cu depuneri de pe pereții și fundul fântânii. (Partea 10, p. 5.1.2. din Standardul ISO 5667-10:2007).

Indică că, SA ”Apă - Canal Chișinău” a adus la cunoștința SRL ”Sandriliona” raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 privind depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților (CMA) în apele uzate evacuate (recepționat la 03.03.2023). În baza raportului de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023, SA ”Apă - Canal Chișinău” a emis factura fiscală AAQ5041525 din 28.02.2023, prin care a facturat ,,plăți suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate” (CMA) în sumă de 36 619,19 lei.

Menționează că, la 02.03.2023, SRL ”Sandriliona” a expediat SA ”Apă - Canal Chișinău” o reclamație, recepționată de ultima la 03.03.2023, prin care s-au adus critici și s-a solicitat anularea raportului de prelevare a probelor de ape uzate căminul de control din 23.02.2023. Reclamația dată a rămas fără răspuns.

Ulterior, la 10.03.2023, SRL ”Sandriliona” a expediat SA „Apă-Canal Chișinău” o altă reclamație, solicitând anularea raportului de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 și a facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023. Prin răspunsul din 27.03.2023, SA ”Apă - Canal Chișinău” a respins argumentele din reclamație, iar solicitările SRL ”Sandriliona” au rămas nesatisfăcute.

Specifică că, cu privire la raportul de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control din 23.02.2023, reclamantul a indicat următoarele. La prelevarea probelor de ape uzate, reprezentantul SRL ”Sandriliona” a exprimat obiecții că: ”Înainte de prelevare recipientele nu au fost clătite preventiv cu apa uzată. (Partea 10, p. 4.2.1. din Standardul ISO 5667-10:2007)” și că ”Recipientul pentru prelevare a fost lovit de pereții și fundul fântânii (căminului) astfel s-a contaminat apa uzată prelevată cu depuneri de pe pereții și fundul fântânii. (Partea 10, p. 5.1.2. din Standardul ISO 5667-10:2007).”

Potrivit pct.4.2.1. Standardul ISO 5667-10:2007 Partea 10 "Echipamentele de prelevare manuală trebuie să fie constituite de preferință dintr-un material inert, nesusceptibil să perturbe analizele care se vor efectua asupra probelor. Înainte de a începe prelevarea, este necesar să se curețe echipamentele de prelevare cu apă și detergent sau urmând metoda specificată de producător, apoi să se clătească cu apă”.

Recipientele în care se prelevează probele de apă uzată nu trebuie să fie lovite de pereții/fundul fântânii, în caz contrar, apa prelevată se impurifică cu sedimente/nămol de pe pereții și fundul fântânii. Aceste încălcări admise de pârât la prelevarea probelor de ape uzată fac ca probele să nu fie reprezentative, astfel

caracteristicile calitative a probelor ridicate de ape uzată au fost denaturate. Caracteristicile probelor nu pot fi atribuite restului de ape uzate.

În afară, de aceasta, la pct.4 al raportului se menționează că metoda de prelevare este proba punctuală, ceea ce nu corespunde cu cadrul normativ aplicabil.

Susține că, pârâtul nu a demonstrat competențele și calificarea persoanelor care au efectuat prelevarea de probe de ape uzate și de care reguli s-au condus ei la efectuarea prelevării.

Cu privire la raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023, reclamantul a expus următoarele. Cât privește raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023, observă că în acesta nu este menționată ora primirii probei de laborator.

De asemenea, nu se menționează dacă în incinta laboratorului probele au fost extrase din careva genți frigorifice, care să asigure o temperatură cuvenită. Potrivit pct.8 Standardul SR EN ISO 5667-3:2018, ”o temperatură de răcire a dispozitivului în timpul transportului de (5+-3) grade C a fost găsită corespunzătoare. ... În timpul transportului, probele trebuie depozitate într-un dispozitiv de răcire capabil să mențină temperatura de (5+-3) grade C”.

Invocă că, aprobarea/coordonarea indicatorilor de calitate/CMA. Laboratorul pârâtului a efectuat analiza probelor de ape uzate în baza a 9 indicatori chimici. Nu este clar de ce laboratorul a luat spre analiză anume acei 9 indici, dar nu alții. Potrivit pct.91 al Regulamentului 950/2013 „Indicatorii de calitate/CMA, care urmează să fie analizați în cadrul investigațiilor de laborator, pentru efectuarea controlului calității apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare de către consumatori îi stabilește operatorul, aprobă autoritatea administrației publice locale și sunt coordonați cu autoritatea administrativă subordonată organului central de specialitate al administrației publice în domeniul mediului, în funcție de tipul de activitate și materia primă utilizată”.

Mai indică că, nu există nici o probă, că cei 9 indicatori de calitate din raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 au fost coordonați și aprobați în modul prevăzut la pct.91 al Regulamentului 950/2013. Potrivit pct.1915 al Regulamentului 950/2013, consumatorii vor asigura desemnarea persoanelor responsabile de prelevarea probelor de apă uzată care cunosc regulile de prelevare a probelor de apă uzată sau vor instrui persoanele desemnate care nu cunosc regulile enunțate supra. Deci, trebuie să existe un cadru normativ privind regulile de prelevare a probelor de ape uzate, care să fie respectat de reprezentanții SA ”Apă - Canal Chișinău” - de la prelevare și până la transmiterea probelor laboratorului autorizat, ceea ce nu se întâmplă. Lipsa unor reguli clare, duce la o marjă de discreție nelimitată și generatoare de abuzuri din partea SA ”Apă - Canal Chișinău”.

Specifică reclamantul că, în raportul de încercări de laborator nr.242 din

28.02.2023 se menționează că ”Proba este prelevată de Client”, pe când în realitate a fost prelevată de SA ”Apă - Canal Chișinău”. Pct.199 al Regulamentului aprobat prin HG 950/2013 este suficient de clar în a indica că operatorul/pârâtul prelevează probele, dar nu consumatorul, că de asemenea, operatorul/ pârâtul transmite din contul său probele laboratorului acreditat (în cazul nostru - ,,Laboratorului central ape uzate” al SA ”Apă - Canal Chișinău”), adică este responsabil pentru operațiunea de transportare și alte manipulări-care sunt ulterioare procesului de prelevare a probelor.

Cu privire la factura fiscală AAQ5041525 din 28.02.2023, reclamantul a expus următoarele. Pârâtul a calculat și solicită de la reclamant achitarea plăților CMA în sumă de 36 619,19 lei. Conform pct.5.2.3 al standardului SM SR ISO 5667-10 la care face trimitere Operatorul, ”ca regula generală, în cazul prelevării apelor uzate și a efluenților industriali, se consideră în mod normal următoarele surse de variație: ...d) anual și sezoniere în cazul evacuării afluenților cu caracter sezonier sau ciclic, este adesea foarte important să se stabilească o corelare între momentele prelevării și derularea procesului de control; caracterul discontinuu al evacuării trebuie luat în considerare în programul de prelevare”.

Astfel, din conținutul actelor contestate rezultă că prin factura fiscala contestată s-au facturat sume, neținându-se cont la prelevare de probe de aspectul sezonier al activității fabricii SRL ”Sandriliona”, de caracterul discontinuu al evacuării.

Indică că, proba ,,punctuală” la caz nu este reprezentativă. Urmare a analizei pct. 5.3.1.1 din standardul SM SR ISO 5667-10, un alt aspect problematic se întrevede și anume că SA ”Apă - Canal Chișinău” a prelevat proba ,,punctuală”, aceasta fiind menționat în raportul de prelevare din data 23.03.2023. Însă prevederile SM SR ISO 5667-10 expun clar că ,,probele punctuale” se aplică atunci când variațiile de volum, de compoziție ale efluentului rezidual sunt mici, o probă punctuală poate fi reprezentativă în ceea ce privește compoziția pe o perioadă lungă. Prelevarea probelor punctuale este indispensabilă atunci când obiectivul programului de prelevare este evaluarea conformității cu standardele care nu se bazează pe caracteristică medie”.

Respectiv, aplicarea probelor punctuale contravine atât SM SR ISO 5667-10, cât și HG 950/2017, astfel conducând la calcul eronat al plăților CMA.

Mai menționează că, din anexă la factura fiscală AAQ5041525 din 28.02.2023 rezultă că plățile suplimentare au fost calculate pentru depășirea concentrațiilor maxim admisibile a 9 parametri/indicatori de calitate: azot amoniacal, cloruri, concentrația ionilor de hidrogen, consumului biochimic de oxigen în 5 zile, consum chimic de oxigen met. cu bicromat de potasiu, detergenți sintetici anioni activi biodegradabili, fosfor total, materii în suspensie, substanțe extractibile cu solvenți organici (grăsimi).

Ținând cont că fabrica SRL ”Sandriliona” și locul prestării serviciului se află în or. Ialoveni, nu a identificat dovezi că APL din or.Ialoveni ar fi aprobat Indicatorii de calitate/CMA potrivit procedurii descrise în pct.91 al Regulamentului 950/2013.

În anexă la factură se indică că suma plăților suplimentare a fost calculată, reieșind din media dintre ultimele 2 probe de ape uzate prelevate de „Apă-Canal Chișinău” SA - la 23.02.2023 și 24.01.2023. Acest lucru contravine HG 950/2013, pct.1922.

În concluzie, cu privire la factura fiscală, consideră că suma plăților suplimentare pentru depășirea CMA din factură fiscală nu are bază legală, iar factură fiscală AAQ5041525 din 28.02.2023, urmează a fi anulată. Nefiind de acord cu acțiunile pârâtului/operatorului „Apă - Canal Chișinău” SA, a încercat de a soluționa amiabil situația.

Specifică că, la 02.03.2023 și 10.03.2023, reclamantul a înaintat pârâtului 2 reclamații, semnalând neregulile menționate în cerere și solicitând anularea raportului de prelevare, raportului încercări de laborator și facturii fiscale. Încercările de soluționare amiabilă pentru moment nu au dat un rezultat.

Prin urmare, a solicitat anularea raportului de prelevarea a probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, anularea raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, anularea facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea de la pârât a cheltuielilor suportate pentru plata taxei de stat și încasarea de la pârât a cheltuielilor suportate pentru servicii de asistență juridică, mărimea cărora va fi concretizată pe parcursul procesului (f.d.4-9).

La data de 01.08.2023, reprezentantul pârâtului SA ”Apă - Canal Chișinău”, a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintată de SRL ”Sandriliona”, invocând următoarele. Consideră eronate alegațiile reprezentantului reclamantului care susține că prin factura fiscală contestată, operatorul a facturat sume, neținându-se cont de prelevare de probe sub aspectul sezonier al activității reclamantului în conformitate cu pct. 5.2.3 al SM SR ISO 5667- 10. La momentul prezentării reprezentantului pârâtului la locul de consum, în vederea prelevării apelor uzate din căminul de control al reclamantului, a fost efectuată prelevarea prin proba punctuală a unui volum suficient, pentru a fi prezentată atât Laboratorului central de ape uzate pentru efectuarea raportului de încercări, cât și a probei de control eliberată reclamantului în conformitate cu pct.199 al Regulamentului nr.950/2013.

La fel, consideră eronate afirmațiile reprezentantului reclamantului, precum că la data prelevării probelor de ape uzate din 23.02.2023, pârâtul nu a ținut cont de aspectul sezonier al activității fabricii SRL ”Sandriliona”. Mai mult ca atât, reclamantul nu a prezentat până la momentul actual rezultatele raportului de încercări din proba prelevată în paralel, eliberată consumatorului la data de

23.02.2023. Totodată, reprezentantul reclamantului eronat susține că potrivit raportului de încercări nu este menționată ora primirii probei de laborator.

A menționat că urmare a prelevării apelor uzate, consemnat în raportul de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr.447 din 5 23.02.2023, efectuat între orele 10:25-10:35, în aceiași zi operatorul a prezentat laboratorului central de ape uzate, comanda la efectuarea încercărilor nr.242 din 23.02.2023, ora 12:40. La data de 28.02.2023, Laboratorul central de ape uzate a prezentat raportul de încercări nr.242 prin care au fost constatate depășiri al concentrației maxim-admisibile în apele uzate deversate de reclamantul SRL ”Sandriliona”.

La fel, consideră eronată afirmația reprezentantului reclamantului, relatată în pct.15 al cererii de chemare în judecată prin care susține că mențiunea „ proba este prelevată de Client fiind atribuit reclamantului SRL ”Sandriliona”, care nu corespunde realității”. De menționat că potrivit raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, Laboratorul central de ape uzate al SA ”Apă - Canal Chișinău” a indicat că „proba este prelevată de client” cu referire la SA ”Apă - Canal Chișinău”, Departamentul Suport Tehnic, Sectorul Inspecția și Control, care prin comanda la efectuarea încercărilor nr.242 din 23.02.2023 a solicitat efectuarea analizei fizico-chimice. Astfel, la data de 28.02.2023 a fost emisă factura fiscală AAQ 5041525 cu anexă potrivit căreia reflecta calculul volumului apelor uzate calculat conform Metodologiei de calcul a plăților suplimentare pentru depășirea CMA a poluanților la evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, ce prezintă debitul efectiv al apelor uzate deversate de către consumator, între perioada prelevării probelor de ape uzate curente (23.02.2023) și precedente (24.01.2023), (volumul apei uzate între citirea indicațiilor contorului constituie 298 m3 (de la 01.01.2023 până la 01.02.2023) pentru 22 zile lucrătoare/8 h lucrătoare/zi). Totodată, temeinicia facturii fiscale seria AAQ 5041525 din 28.02.2023, cu titlu de plăți suplimentare pentru depășirea normativelor poluanților la deversarea apelor uzate, în sumă de 36 619,19 lei, rezultă din prevederile pct.5.2.10 ale contractului, în corespundere cu care, consumatorului îi revine obligația: „...să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative și care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate și să nu depășească indicatorii/parametrii de calitate/CMA care caracterizează apele uzate evacuate în sistemul public de canalizare, conform anexei nr.2 la prezentul Contract, iar în cazul încheierii Acordului de preluare al apelor uzate, să nu depășească normativele prevăzute în acesta”.

A remarcat faptul că reclamantul este notificat cu regularitate, începând cu anul 2020 de către Inspecția pentru Protecția Mediului Ialoveni de comun cu Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția de Mediu și SA ”Apă - Canal Chișinău” privind depășirile CMA

admise repetat și înlăturarea neconformităților admise de către SRL ”Sandriliona”, care activează având obiectivul - fabrică de producere, în raza teritorial administrativă a or.Ialoveni, în procesul de evacuare al apelor uzate în colectorul urban de canalizare.

Reieșind din cele relatate, precizează că atât raportul de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr.447 din 23.02.2023, raportul de încercări nr.242 din 28.02.2023, cât și factura fiscală seria AAQ5041525 din 28.02.2023, au fost emise de către SA ”Apă - Canal Chișinău” în temeiul clauzelor contractuale, actelor legislative și normative în vigoare, iar acțiunile și argumentele expuse de reclamant sunt neîntemeiate și nefondate, fapt pentru care solicită a fi respinsă cererea de chemare în judecată (f.d.33-38).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 14 martie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Grosu Vladimir, reprezentantul reclamantului SRL ”Sandriliona” către SA ”Apă - Canal Chișinău” privind anularea raportului de prelevarea probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 14 martie 2024, la data de 18 martie 2024, avocatul Grosu Vladimir în interesele SRL ”Sandriliona” a declarat apel împotriva acesteia solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie admisă integral.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, avocatul Grosu Vladimir în interesele SRL ”Sandriliona”, a reiterat circumstanțele de fapt indicate în cererea de chemare în judecată, suplimentar a menționat că prima instanta nu a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele importante pentru solutionarea cauzei, iar circumstantele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le considera constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Cu referire la pretențiile SRL ”Sandriliona” ce țin de legalitatea raportului de prelevare a apei uzate, cît și rezultatele probelor de apă uzată deversate în sistemul public de canalizare și prelevate de SA „Apă-Canal Chișinău”, partea apelantă invocă că instanța de fond nu a dat nici o apreciere la argumentul invocat și anume că, în Raportul de prelevare a probelor de ape uzate din 23.02.2023 rubrica ”Metoda de conservare” – a rămas necompletată, pârâtul înscriind o liniuță, ceea ce

înseamnă că pârâtul nu a întreprins vreo măsură pentru conservarea probei prin răcire. Însă, printr-un alt raport de prelevare de probe de ape uzate nr.1177 din 31 mai 2023, pârâtul prin acțiunile sale recunoaște expres necesitatea de conservare a probelor de ape uzate prin răcire: în Raportul de prelevare de probe de ape uzate nr.1177 din 31 mai 2023 reprezentanții „Apă – Canal Chișinău" SA au notat la rubrica "Metoda de conservare" - "plasarea recipienților cu probele prelevate în frigider la t 3 ± 5℃". Acest raport de prelevare nr.1177 din 31 mai 2023 combate poziția pârâtului reflectată în raportul de prelevare 23.02.2023 (care reprezintă documentul inițial și bază juridică pentru facturare) în care la rubrica "Metoda de conservare" este trasată o liniuță, ceea ce înseamnă că pârâtul nu a luat măsuri de conservare.

Notează că în Raportul de prelevare a probelor de ape uzate din 23.02.2023 rubrica "Metoda de conservare" – a rămas necompletată. Acest fapt este deosebit de important, deoarece, după cum se va argumenta și în continuare, - conservarea probelor de ape uzate prin răcire, imediat după prelevarea probelor, la temperatura 0 °C - +4 °C – este o măsură indispensabilă pentru conservarea calităților bio-chimice ale apei. Conservarea probelor de ape uzate prin răcire este cerută de lege: potrivit pct.8 Standardul SR EN ISO 5667-3:2018, " o temperatură de răcire a dispozitivului în timpul transportului de (5+-3) °C a fost găsită corespunzătoare. ... În timpul transportului, probele trebuie depozitate într-un dispozitiv de răcire capabil să mențină temperatura de (5+-3) °C . Potrivit pct.7.1 Standardul SR EN ISO 5667-3:2018, "apele, în special cele proaspete, apele reziduale sunt susceptibile la modificări ca rezultat al reacțiilor fizice, chimice sau biologice care pot avea loc între momentul prelevării și începutul analizei.

Afirmă că, omisiunea pârâtului de a completa raportul de prelevare cu informații privind metoda de conservare și depozitare a probelor, contravine pct.7 din Standardul SR EN ISO 5667-10:2007, potrivit căruia "Trebuie să se dispună de un formular de prelevare imprimat care să cuprindă informații adecvate din următoarele: se vor nota în rubrica "observații" detaliile referitoare, de exemplu, la depozitarea și conservarea probelor înainte de sosirea în laborator..."

Atrag atenția că la Standardul SR EN ISO 5667-10:2007 se anexează Anexa A pe care este marcat - (normativă), deci nu are caracter de recomandare; această anexă nu este altceva decât un model de raport de prelevare, care conține volumul minim de informație, care trebuie să conțină un raport de prelevare de apă uzată industrială: în modelul de raport este menționată și rubrica "metoda de conservare", care trebuie completată.

Menționează că, la dosar se regăsește un alt raport de prelevare de probe de ape uzate nr.1177 din 31 mai 2023, în care pârâtul „Apă – Canal Chișinău" SA a notat la rubrica "Metoda de conservare" - "plasarea recipienților cu probele prelevate în frigider la t 3 ± 5℃". Această probă - raport de prelevare nr.1177 din

31 mai 2023 – demonstrează că la întocmirea raportului contestat din 23.02.2023 pârâtul a acționat arbitrar: când îi convine – completează raportul cu informații necesare, dar când nu – nu completează.

Consideră că, concluzia la acest capitol: omisiunea de a completa rubrica ”metoda de conservare” din raportul de prelevare din 23.02.2023, care este una obligatorie, contravine normelor citate mai sus din Standardul SR EN ISO 5667-10:2007, precum și pct. 1919 al HG 950/2013, potrivit căruia ”d) actul de prelevare a probelor de apă uzată nu a fost completat pe deplin în modul stabilit.”, temei în care acest raport și urmează a fi declarat nul.

Susține că instanța de fond incorect a apreciat că în Raportul de încercări de laborator nr. 242 din 28.02.2023 nu se menționează dacă în incinta laboratorului probele au fost extrase din careva genți frigorifice, care să asigure o temperatură indicată de actele normative.

După cum deja s-a menționat, potrivit pct.8 Standardul SR EN ISO 5667-3:2018, ”o temperatură de răcire a dispozitivului în timpul transportului de (5+-3) °C a fost găsită corespunzătoare. ... În timpul transportului, probele trebuie depozitate într-un dispozitiv de răcire capabil să mențină temperatura de (5+-3) °C . Pentru o evaluare corespunzătoare a condițiilor în timpul transportului, poate fi folosit un dispozitiv capabil de înregistrarea temperaturii (maxime) a aerului în jurul probelor.”

De asemenea, potrivit pct.7.1 Standardul SR EN ISO 5667-3:2018, ”apele, în special cele proaspete, apele reziduale sunt susceptibile la modificări ca rezultat al reacțiilor fizice, chimice sau biologice care pot avea loc între momentul prelevării și începutul analizei. Natura și viteza acestor reacții sunt adesea astfel încât, dacă nu se iau măsuri de precauție în timpul prelevării, transportului și depozitării, concentrațiile determinate sunt diferite de cele existente în momentul prelevării.

Susține apelantă că, toate normele/standardele citate mai sus vorbesc despre necesitatea plasării/depozitării probelor de ape uzate atât în timpul prelevării, cât și în timpul transportării la temperatura de maxim 4-5°C. Astfel, pârâtul nu a demonstrat respectarea acestor norme legale imperative, deși afirmă că SA ”Apă Canal Chișinău” respectă cu strictețe cerințele standardelor SR EN ISO 5667-3:2018 și SR EN ISO 5667-10:2007.

Mai indică partea apelantă că, instanța de fond eronat nu a reținut argumentul acțiunii precum că Laboratorul pârâtului a efectuat analiza probelor de ape uzate în baza a 9 indicatori chimici, care nu au fost aprobați în modul prevăzut de lege - stabilit în pct. 9 1 al Regulamentului 950/2013.

Or, în or. Ialoveni nu s-a adoptat o decizie analogică cu decizia nr.20/1 din 27.11.2020 și respectiv, nu s-au stabilit parametrii de calitate pentru efectuarea analizelor de laborator a apelor uzate. Potrivit pct. 9 1 al Regulamentului 950/2013 ”Indicatorii de calitate/CMA, care urmează să fie analizaţi în cadrul investigaţiilor

de laborator, pentru efectuarea controlului calităţii apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare de către consumatori îi stabileşte operatorul, aprobă autoritatea administrației publice locale şi sunt coordonaţi cu autoritatea administrativă subordonată organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul mediului, în funcție de tipul de activitate şi materia primă utilizată.” Cu alte cuvinte, pct. 9 1 stabilește că indicatorii de calitate care urmează să fie analizaţi în cadrul investigaţiilor de laborator, trebuie să fie stabiliți de operator – S.A. Apă-Canal Chișinău, apoi coordonaţi cu Inspectoratul de Mediu din or.Ialoveni, și în final aprobați de APL – or.Ialoveni, dar nu din Chișinău, ceea ce nu s-a făcut.

Invocă partea apelantă că, nu există nici o probă, că cei 9 indicatori de calitate din Raportul de încercări de laborator nr. 242 din 28.02.2023 au fost coordonați și aprobați în modul prevăzut la pct. 9 1 al Regulamentului 950/2013. Deci, cei 9 parametri indicați în raportul nr.1346 din 05.10.2022 luați ca bază pentru analiza chimică a probelor de ape uzate nu au suport legal, iar calcularea plăților suplimentare pentru depășirea concentrațiilor maxim admisibile CMA în apele uzate deversate prin factura fiscală contestată și anexa la ea este un exercițiu arbitrar.

Cu referire la legalitatea facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, a invocat partea apelantă că, instanța nu a comentat deloc aspectul ce ține de activitatea sezonieră a fabricii SRL Sandriliona de unde s-au prelevat probele. Conform pct. 5.2.3 al standardului SM SR ISO 5667-10 la care face trimitere Operatorul, ”ca regula generală, în cazul prelevării apelor uzate și a efluenților industriali, se consideră în mod normal următoarele surse de variație: …….d) anual si sezoniere….. În 9 cazul evacuării efluenților cu caracter sezonier sau ciclic, este adesea foarte important să se stabilească o corelare între momentele prelevării și derularea procesului de control; caracterul discontinuu al evacuării trebuie luat în considerare în programul de prelevare”. Astfel, din conținutul actelor contestate rezultă că prin factura fiscala contestată s-au facturat sume, neținându-se cont la prelevare de probe de aspectul sezonier al activității fabricii SRL Sandriliona, de caracterul discontinuu al evacuării. Amintim, că SRL Sandriliona produce înghețată și nu trebuie mult de explicat că activitatea sa este una sezonieră.

Afirmă că factura fiscala nr. AAQ5041525 din 28.02.2023, urmează a fi anulată, întrucât pârâtul i-a calculat și facturat reclamantului, care este situat în or.Ialoveni, plăți CMA conform tarifelor stabilite prin Decizia CMC mun.Chișinău nr.20/1 din 27.11.2020 de către Consiliul mun.Chișinău pentru agenții economici din mun.Chișinău. Însă aceste tarife sunt valabile doar pentru depășirea indicatorilor admisibili pentru CMA de către agenți economici din mun.Chișinău, dar nu și din alte localități din Republica Moldova.

Invocă că în anexă la factură se indică că suma plăților suplimentare a fost

calculată, reieșind din media dintre ultimele 2 probe de ape uzate prelevate de „Apă-Canal Chișinău” SA – la 23.02.2023 și 24.01.2023. Acest lucru contravine HG 950/2013, care stipulează în pct. 1922 ”Dacă, potrivit raportului de analiză a probelor de apă uzată, sunt constatate depășiri ale valorilor indicatorilor/parametrilor de calitate în raport cu CMA a poluanților stabilite în temeiul contractului de prestare a serviciului de canalizare, operatorul va calcula consumatorului plăţi suplimentare în 10 conformitate cu Metodologia de calcul a plăților suplimentare pentru depășirea CMA a poluanților la evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, stabilite în anexa nr. 7 la prezentul Regulament. Rezultatele analizelor de laborator vor sta la baza calculului spre plata suplimentară consumatorului, pînă la următoarea prelevare a probelor de apă uzată.” Deci, calcularea plăților suplimentare în baza unei valori medii dintre probe de ape uzate nu are suport legal clar.

În final a solicitat partea apelantă, admiterea apelului casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizie prin anularea Raportului de prelevare a probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, Raportului de încercări nr. 242 din 28.02.2023, anularea facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 14 martie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 18 martie 2024, Colegiul judiciar constată că acesta a fost declarat în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul ”SANDRILIONA” S.R.L., avocat Grosu Vladimir, a susținut apelul și a solicitat admiterea apelului în sensul formulat.

Reprezentantul intimatei SA „Apă-Canal Chișinău”, avocat Jimbei Sergiu, în ședința de judecată a menționat că este de acord cu hotărârea primei instanței, solicitînd respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispozițiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Din suportul probator prezentat la materialele cauzei, instanța de apel reține că, la 02.06.2021 între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de operator și SRL „Sandriliona”, în calitate de consumator, a fost încheiat contractul de furnizarea/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nr.2025133, iar obiectul contractului nominalizat constituind furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile prevăzute de actele normative (f.d.39-41).

Conform prevederilor contractuale părțile și-au asumat obligații corelative și interdependente, pe de o parte, operatorul SA „Apă-Canal Chișinău” să asigure furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare consumatorului

noncasnic, la locul de consum în punctual de delimitare, cu respectarea prevederilor clauzelor contractuale, Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 și a prevederilor Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271 din 16 decembrie 2015, iar, pe de altă parte, consumatorul noncasnic, SRL ”Sandriliona” are obligația de a respecta prevederile contractului încheiat, prevederile Legii nr.303 din 13 decembrie 2013 și a Regulamentului.

În virtutea clauzei nr. 5.2.7 din contractul nr. 2025133 din 02 iunie 2021, consumatorului SRL ”Sandriliona” îi revine obligația de a achita în termenele stabilite facturile de plată pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, facturile întocmite conform tarifelor diferențiate, în cazul depășirii concentrațiilor maxim admisibile (CMA), consumul fraudulos.

Iar, prin pct. 5.2.12 din contract, SRL ”Sandriliona” și-a asumat obligația de a nu depăși normativele concentrației maxim admisibile (CMA) de poluare a apelor uzate la deversarea în sistemul public de canalizare (conform Anexei nr. 2) și să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate.

Aderent, la pct. 5.2.27 din contractul nr. 2025133 de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare consumatorului noncasnic, SRL ”Sandriliona” și-a asumat obligația de a respecta condițiile procesului de deversare a apelor uzate, de a nu evacua în sistemul public de canalizare substanțe interzise spre deversare și a substanțelor care pot provoca avarieri ale rețelelor sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare.

Instanța de apel reiterează că în baza pct. 5.2.14 din contractul menționat, SRL ”Sandriliona” s-a obligat de a achita operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețeaua publică de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu un conținut sporit de poluanți, a apelor pluviale, precum și în alte cazuri prevăzute de Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013. În cazul în care consumatorul noncasnic evacuează ape uzate, calitatea cărora, după substanțele în suspensii și consumul biochimic de oxigen (CB05), depășesc normativele stabilite, se aplică un tarif diferențiat pentru 1 m3 de ape uzate, calculat proporțional depășirii indicilor normativelor stabilite.

Din lucrările dosarului s-a stabilit că, la data de 23.02.2023, reprezentanții SA ”Apă - Canal Chișinău” s-au prezentat la SRL ”Sandriliona”, pe adresa or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 5/5 și au prelevat probe de ape uzate din căminul de control în vederea efectuării analizei și investigațiilor de laborator, fiind întocmit raportul de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr.447 (f.d.11).

Prin scrisoarea nr.01-3275 din 03.03.2023, SA ”Apă - Canal Chișinău” a expediat în adresa SRL ”Sandriliona” copia raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023 a probei de ape uzată deversate în sistemul public de canalizare, prelevate la data de 23.02.2023 (conform raportului nr. 447 de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control), ce aparține SRL ”Sandriliona” (f.d.12).

Prin raportul de încercări nr.242 din 28.02.2023 efectuat de Laboratorul central de ape uzate, s-a stabilit că produsul este neconform (f.d.13).

La data de 28.02.2023, de către SA ”Apă - Canal Chișinău” a fost emisă factura fiscală AAQ5041525, prin care SRL „Sandriliona” a fost facturat cu sumă de 36 619,19 lei, plăți suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate evacuate (f.d.14-15).

Colegiul constatată că 02.03.2023, SRL ”Sandriliona” a expediat în adresa SA ”Apă - Canal Chișinău” o reclamație, prin care a solicitat anularea raportului de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control din 23.02.2023 (f.d.16-17).

La 10.03.2023, SRL ”Sandriliona” a expediat o în adresa SA ”Apă - Canal Chișinău” o altă reclamație, prin care a solicitat anularea raportului de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 și factura fiscală AAQ5041525 din 28.02.2023 (f.d.18-20).

Ulterior, la data de 27.03.2023, SA „Apă-Canal Chișinău” a expediat în adresa SRL ”Sandriliona” un răspuns la reclamație, unde a fost relatat faptul că raportul de încercări nr.242 din 28.02.2023 și factura fiscală AAQ 5041525 din 28.02.2023 au fost emise în conformitate cu clauzele contractuale, a actelor legislative și normative în vigoare, temei pentru care cererea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.21-22).

Nefiind de acord cu raportul de prelevare a apei uzate, cît și cu rezultatele probelor de apă uzată și factura fiscală emisă, la data de 28.03.2023, avocatul Grosu Vladimir, reprezentantul SRL ”Sandriliona” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SA ”Apă - Canal Chișinău” privind anularea raportului de prelevarea probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023 și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-10).

Prima instanță fiind investită cu judecarea cauzei în fond a hotărât respingerea acțiunii înaintate de SRL ”Sandriliona” ca fiind neîntemeiată.

În apel, reprezentantul apelantei SRL „Sandriliona”, avocatul Grosu Vladimir, a contestat legalitatea hotărârii instanței de fond.

Reiterează instanța de apel că în corespundere cu art. 9 alin. (1) și alin. (2) lit. a), h) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice; în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Art. 10 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, prevede că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.774 alin. (1), art. 776 și art. 858 alin. (1) și alin. (2) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Prin prisma art. 992 alin. (1) și art. 1027 alin. (1)Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Conform art. 1375 Cod civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuția convenită. Obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.

Iar, în corespundere cu prevederile art. 1376 alin. (1) Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor.

Instanța de apel relevă că potrivit art. 14 lit.d) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, operatorul este obligat să efectueze monitorizarea strictă a calității apei uzate recepționate prin intermediul sistemului public de canalizare, care trebuie să corespundă normelor igienico-sanitare în vigoare și să nu depășească concentrațiile maxim admisibile ale substanțelor poluante în apele uzate, la deversarea lor în rețeaua publică de canalizare.

În conformitate cu art.17 alin.(1) lit.j), n) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, consumatorul are obligația să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot avaria rețelele publice sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate; să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețelele publice de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu un conținut sporit de

poluanți, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 22 alin. (1) al Legii enunțate stabilește că, cantitatea de substanțe poluante în apele uzate evacuate în sistemele publice de canalizare trebuie să nu depășească concentrația maxim admisibilă. Apele uzate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative în vigoare și ale contractului de furnizare/prestare a serviciului, astfel încît prin natura, cantitatea ori calitatea lor să nu conducă la: a) degradarea construcțiilor și instalațiilor componente ale sistemelor centralizate publice de canalizare; b) diminuarea capacității de transport a rețelelor și a canalelor colectoare; c) perturbarea funcționării normale a stației de epurare, cauzată de depășirea debitului și a încărcării sau de inhibarea proceselor de epurare; d) apariția unor pericole pentru igiena și sănătatea populației sau a personalului în procesul de exploatare a sistemului; e) apariția pericolelor de explozie.

Norma consacrată la alin.(5^1) al art.22 statuează că în cazul în care apele uzate evacuate în rețelele publice de canalizare nu corespund cerințelor impuse de operator în acordul de preluare a apelor uzate, consumatorii, cu excepția celor casnici, au obligația să monteze stații proprii de epurare sau de preepurare a apelor uzate.

Articolul 22 alin.(7) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, prevede că stabilirea condițiilor de evacuare a apelor uzate de la agenții economici în sistemele de canalizare ale localităților, precum și a concentrațiilor maxim admisibile de poluanți în apele uzate, se efectuează de către operator cu respectarea normativelor deversării limitat admisibile în emisare, stabilite de legislația în vigoare. Operatorul poate efectua controlul inopinat al evacuării apelor uzate de la agenții economici și/sau prelevarea probelor în scopul verificării calității apelor uzate deversate în rețelele de canalizare.

În acord cu alin. (16) al art.22 al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă nr. 303 din 13 decembrie 2013, pentru depășirea normativelor la deversarea apelor uzate în sistemul de canalizare, operatorul calculează și aplică plăți suplimentare conform legislației în vigoare și/sau contractului de furnizare/prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Conform art. 22 alin. (18) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CB05), precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislație sau în acordul de preluare, se aplică plăti suplimentare proporționale depășirii concentrației maxim admisibile, conform Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale.

Incidente speței sunt și prevederile pct. 69 lit. i) din Regulamentul-cadru de

organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, adoptat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 355/2019 din 27 septembrie 2019, operatorul în raport cu consumatorii are dreptul să efectueze în orice timp, fără avizul prealabil, cu participarea consumatorului, altul decât cel casnic, sau a reprezentantului desemnat de acesta, controlul calității apelor uzate deversate de către consumator în sistemul public de canalizare, precum și a debitelor maxime ale acestora.

Pct. 65 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, adoptat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271 din 16 decembrie 2015, stabilește că obligațiile consumatorului sunt: să respecte prevederile contractului încheiat, prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și prevederile prezentului Regulament; să acorde acces personalului operatorului, la prezentarea legitimației corespunzătoare, la căminurile de control pentru prelevarea probelor, la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul consumatorului pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție; să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare; j) să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot avaria rețeaua publică de canalizare sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate și să nu admită deversarea apelor uzate cu concentrația poluanților care depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate; să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețeaua publică de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și a apelor uzate cu concentrația poluanților care depășește concentrația maxim admisibilă a poluanților în apele uzate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege; să fie prezent sau să desemneze un reprezentant la efectuarea controlului contorului și al sigiliilor aplicate; să nu permită altor persoane să intervină în contor sau în instalațiile operatorului, situate pe proprietatea consumatorului; să numească prin ordin și să prezinte operatorului numele persoanelor responsabile pentru prelevarea probelor de ape uzate evacuate și pentru semnarea actelor respective (consumatorul noncasnic); să participe la prelevarea de către operator a probelor apelor uzate și să semneze, actele respective (consumatorul noncasnic); să respecte condițiile de deversare a apelor uzate să nu evacueze în sistemul public de canalizare a substanțelor interzise spre deversare și care pot provoca avarii ale rețelelor sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare (consumatorul noncasnic); să comunice imediat operatorului despre toate deteriorările în procesul tehnologic care pot aduce la afectarea regimului normal de funcționare al rețelelor publice și instalațiilor de epurare sau defectarea acestora (consumatorul noncasnic); să întrețină în condiții normale căminul de control al

calității apelor uzate deversate.

Prin pct. 67 al Regulamentului menționat, sunt stabilite drepturile operatorului în raport cu consumatorii, astfel: să aplice consumatorilor penalități pentru neachitarea, în termenul stabilit în factura de plată, a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare furnizat; să efectueze în orice timp, fără avizul prealabil, cu participarea consumatorului noncasnic sau a reprezentantului desemnat de acesta, controlul calității apelor uzate deversate de către consumător în sistemul public de canalizare, precum și al debitelor maxime ale acestora.

Adițional, pct. pct. 10, 11, 14, 15 din Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013, prevăd că consumatorii, alții decât cei casnici, au obligația epurării locale a apelor uzate, astfel încât în punctul de control să fie asigurată respectarea condițiilor prevăzute în avizul de branșare/racordare eliberat de operator, în contractul de furnizare a serviciilor, precum si în normativele de evacuare, cu respectarea CMA. În situația în care apele industriale uzate sînt evacuate direct în rețeaua de canalizare, se interzice descărcarea de substanțe periculoase și prioritar periculoase, prevăzute în normativele de evacuare CMA. Condițiile de evacuare a apelor uzate de către agenții economici în sistemele de canalizare ale localităților, precum si limitele concentrațiilor maxim admisibile de poluanți în apele uzate (CMA) se stabilesc de către operator, reieșind din normativele aprobate, conform legislației în vigoare, pentru deversările limitat admisibile în emisar.

Colegiul reliefă că conform art. 25 al Legii privind serviciile publice de gospodărire comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărire comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut.

În acord cu art. 47 lit. b) din Legea nr.1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, agenții economici, indiferent de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice și care evacuează ape uzate sunt obligați să asigure preepurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în rețeaua de canalizare a localităților.

Raportând circumstanțele speței deduse judecării la prevederile legale enunțate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că instanța ierarhic inferioară corect a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Sandriliona”, ca neîntemeiată.

Materialele cauzei atestă că, în temeiul contractului nr.2025133 din 02 iunie 2021 de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare consumatorului noncasnic, încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate de

operator, și SRL ”Sandriliona, în calitate de consumator noncasnic, la 23.02.2023, reprezentanții SA ”Apă Canal Chișinău”, au prelevat probe de ape uzate, pentru a verifica dacă consumatorul SRL ”Sandriliona” respectă condițiile de deversare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare, conform legislației în vigoare, în locul stabilit din căminul de control destinat pentru prelevarea probelor din or.Ialoveni, str.Alexandru cel Bun 5/5.

Astfel, în urma raportului de încercări nr. 242 din 28.02.2023, s-a constatat că SRL ”Sandriliona” deversează în sistemul public de canalizare, ape uzate cu depășirea normativelor maxim admisibile, iar în consecință, pentru depășirea normativelor CMA, operatorul SA „Apă-Canal Chișinău”, a aplicat plăți suplimentare în conformitate prevederile Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013, a Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013, începând cu luna mai 2020, fiind emisă factura fiscală nr. AAQ5041525 din 28.02.2023, prin care a facturat „plăți suplimentare pentru depășirea concentrației maxim admisibile a poluanților în apele uzate” (CMA) în sumă de 36 619,19 lei.

Conform prevederilor art.91 din Regulamentul aprobat prin HG nr.950 din 25.11.2013 (în vigoare la data emiterii actelor contestate), indicatorii de calitate/CMA, care urmează să fie analizaţi în cadrul investigaţiilor de laborator, pentru efectuarea controlului calităţii apelor uzate deversate în sistemul public de canalizare de către consumatori îi stabileşte operatorul, aprobă autoritatea administraţiei publice locale şi sunt coordonaţi cu autoritatea administrativă 9 subordonată organului central de specialitate al administraţiei publice în domeniul mediului, în funcţie de tipul de activitate şi materia primă utilizată.

Art.10 al Regulamentului nominalizat prevede că consumatorii, alţii decât cei casnici, efectuează preepurarea/epurarea apelor uzate, astfel încât la evacuarea acestora în sistemul public de canalizare, în punctul de control, să fie asigurată respectarea valorilor admisibile ale parametrilor/indicatorilor de calitate, stabilite în avizul de racordare, respectiv, în acordul de preluare, care se anexează la contractul de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă şi de canalizare, iar în cazul lipsei acestor acte se asigură respectarea acestor valori admisibile stabilite în anexa nr. 1 la prezentul Regulament. CMA a poluanţilor din apele uzate în sistemul public de canalizare se determină pentru fiecare consumator în parte, luând în considerare prevederile metodologiei de calcul a CMA a substanţelor poluante în apele uzate evacuate în sistemul de canalizare al localităţii, conform anexei nr. 6 la prezentul Regulament.

Conform art.192 din Regulament, consumatorii evacuează apele uzate în sistemul public de canalizare astfel încât să fie asigurată respectarea indicatorilor de calitate/CMA a poluanţilor apelor uzate prevăzuţi în avizul de racordare/acordul

de preluare şi în contractul de prestare/furnizare a serviciului de alimentare cu apă şi de canalizare conform standardelor naţionale adoptate.

Prevederile art.197 al Regulamentului stabilesc că operatorii efectuează analiza apei uzate prelevate în laboratoare acreditate în condițiile Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. În cazul apariţiei litigiilor referitoare la stabilirea plăţilor suplimentare pentru evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare cu depăşirea CMA a poluanților stabilite, prioritate se acordă cercetărilor obţinute în laboratoarele acreditate.

Conform art.22 alin.(18) al Legii nr.303/2013, în cazul în care volumul substanţelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO5), precum şi alţi indicatori depăşesc normativele aprobate în modul stabilit de legislaţie sau în acordul de preluare, se aplică plăţi suplimentare proporţionale depăşirii concentraţiilor maxim admisibile, conform Regulamentului privind cerinţele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare şi/sau în corpuri de apă pentru localităţile urbane şi rurale.

În baza art.1922 din Regulament, dacă, potrivit raportului de analiză a probelor de apă uzată, sunt constatate depăşiri ale valorilor indicatorilor/parametrilor de calitate în raport cu CMA a poluanților stabilite în temeiul contractului de prestare a serviciului de canalizare, operatorul va calcula consumatorului plăţi suplimentare în conformitate cu Metodologia de calcul a plăților suplimentare pentru depăşirea CMA a poluanților la evacuarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, stabilite în anexa nr. 7 la prezentul Regulament. Rezultatele analizelor de laborator vor sta la baza calculului spre plata suplimentară consumatorului, pînă la următoarea prelevare a probelor de apă uzată.

Colegiul judiciar denotă că nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului apelantei SRL „Sandriliona”, precum că prelevarea probei de ape uzate s-a efectuat cu încălcarea procedurii de prelevare, atestându-se astfel nulitatea raportului de prelevare a apei uzate, cît și rezultatele probelor de apa uzată deversate în sistemul public de canalizare.

Conform pct.4.2.1. din Standartul ISO 5667-10:2007, înainte de a începe prelevarea, este necesar să se curețe echipamentele de prelevare cu apă și detergent sau urmând metoda specificată de producător, apoi să se clătească cu apă. Se poate, înainte de utilizare, să se clătească echipamentul de prelevare cu apa din care se va efectua prelevarea, cu scopul de a reduce la minim riscurile contaminării (f.d.111).

După cum a constatat și instanța de fond, înainte de a începe prelevarea, echipamentele de prelevare urmează a fi curățate, dar nu este o obligație de a fi clătite cu ”apă uzată”, fiind indicat că se clătesc cu ”apă”. Iar deja în a doua propoziție este indicat că ”se poate” de clătit cu apa din care se va efectua prelevarea, însă mențiunea ”se poate” nu este o obligație, rămânând la latitudinea reprezentantului care efectuează prelevarea.

La acest segment, instanța de apel atestă că conform pct.5.1.2. din Standartul ISO 5667-10:2007, în amplasamentul ales curgerea trebuie să prezinte o turbulență puternică cu scopul de a asigura o bună amestecare.

Astfel, instanța de apel notează că prelevarea probelor a fost efectuată după pomparea apelor uzate, acțiunile intimatului fiind aplicate în strictă conformitate cu prevederile legale.

De asemenea, nu poate fi reținut argumentul reprezentantului apelantului că în raportul de încercări nu se menționează dacă în incinta laboratorului probele au fost extrase din genți frigorifice. Or, transportarea probelor a avut loc corespunzător prevederilor ghidului Standartului ISO 5667-10:2007 într-o mașină echipată corespunzător.

În acest sens se reiterează prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, în accepțiunea instanței de apel realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceia ce privește respectarea sarcinii probațiunii, or reprezentantul apelantei prin prisma raționamentului instituit la art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, Colegiul judiciar reliefă că în condițiile controlului inopinat, anume pentru a putea constata încălcările admise de consumator prin deversarea apelor uzate cu depășirea concentrației maxime admisibile a poluanților în sistemul public de canalizare, în lipsa unui ordin menționat, și în prezența persoanei Donciu A. la fața locului, care s-a declarat reprezentant al întreprinderii, prelevarea a avut loc în prezența acestuia cu respectarea tuturor formalităților și restricțiilor prevăzute de actele normative din domeniu.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul reprezentantului apelantului că în raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 se menționează că ”proba este prelevată de la client”, pe când în realitate a fost prelevată de SA ”Apă Canal Chișinău”.

Se reține că într-adevăr în raportul de încercări de laborator nr.242 din 28.02.2023 este indicat că ”Proba este prelevată de la client” (f.d.13). Proba a fost prezentată la Laboratorul central de ape uzate de către SA ”Apă Canal Chișinău”, prin urmare, Colegiul notează că ”client” în cazul dat este SA ”Apă Canal Chișinău” și nici de cum SRL ”Sandriliona”.

Cu referire factura fiscală seria/nr. AAQ5041525 din 28.02.2023, instanța de apel reține că aceasta a fost emisă după ce au fost depistate depășiri a concentrației maxime admisibile a poluanților la evacuarea apelor uzate conform raportului de prelevare a apei uzate cât și a rezultatelor probelor de apă uzată deversate în sistemul public de canalizare și prelevate la 29 mai 2020 din căminul de control ce aparține SRL „Sandriliona”, astfel că SA „Apă-Canal Chișinău” a și emis factura

fiscală pentru depășirea CMA a poluanților, altele decât, cele pentru consumul de apă și canalizare.

Raportând normele de drept enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil conchide că procedura de prelevare a probelor de ape uzate, pentru a verifica dacă consumatorul SRL ”Sandriliona” respectă condițiile de deversare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare, conform legislației în vigoare, în locul stabilit din căminul de control destinat pentru prelevarea probelor din or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 30, a fost efectuată fără încălcarea procedurii, totodată și facturile emise pentru depășirea CMA a poluanților, la fel, au fost emise cu respectarea prevederilor legale, ceea ce denotă că acțiunea înaintată de SRL ”Sandriliona” împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” este neîntemeiată și corect a fost respinsă de către instanța de fond.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel, remarcă că în conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Tot aici, Colegiul judiciar reține că respingerea apelului dictează necesitatea respingerii şi a pretențiilor secundare privind compensării cheltuielilor de judecată suportate de partea apelantă pe marginea prezentului litigiu, or, pretențiile secundare urmează soarta pretenției principale care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Astfel, având în vedere cele constate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reliefă că instanța de fond just a respins acțiunea reclamantei SRL ”Sandriliona” cu privire la anularea raportului de prelevare a probelor și a facturilor fiscale, ca fiind neîntemeiată.

În această ordine de idei, Colegiul civil concluzionează că, în speță, criticile aduse de apelant, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art.385 Cod de procedură civilă, în condițiile în care se insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al apelului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a apelului.

Prin urmare, argumentele invocate de apelantă, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse și având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Grosu Vladimir în interesele SRL ”Sandriliona”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Grosu Vladimir, reprezentantul reclamantului SRL ”Sandriliona” către SA ”Apă - Canal Chișinău” cu privire la anularea raportului de prelevarea probelor de ape uzate nr.447 din 23.02.2023, raportului de încercări nr.242 din 28.02.2023, facturii fiscale AAQ5041525 din 28.02.2023, încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ruxanda Pulbere

Judecătorii — Roman Pascari

Ala Malîi